

ISSN 1728-8940

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
Казахский национальный педагогический университет имени Абая
Kazakh national pedagogical university after Abai

ХАБАРШЫ ВЕСТНИК BULLETIN

«Әлеуметтану және саяси ғылымдар» сериясы Серия
«Социологические и политические науки» Series of
«Sociological and Political sciences»
№4 (72)

Алматы 2020

ISSN 1728-8940

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
Казахский национальный педагогический университет имени Абая
Kazakh national pedagogical university after Abai

ХАБАРШЫ

ВЕСТНИК

BULLETIN

«Әлеуметтану және саяси ғылымдар» сериясы
Серия «Социологические и политические науки»
Series of «Sociological and Political sciences»
№4(72)

Алматы, 2020

Абай атындағы
Қазақ ұлттық педагогикалық
университеті

ХАБАРШЫ

«Әлеуметтік және саяси ғылымдар»
сериясы
№4(72), 2020

2001 ж. бастап шығады.
Шығару жиілігі – жылына 4 нөмір

Бас редактор:

ҚР ҰҒА корр.-мүшесі, филол.ғ.д., проф.
Р.Б. ӘБСАТТАРОВ

Бас редактордың орынбасары:

Г.О. Насимова – с.ғ.д., проф.

Редакция алқасы:

ҚР ҰҒА корр.-мүшесі, а.ғ.д., проф.

З.К. Шаукенова,

а.ғ.д., проф. **Г.С. Абдирайымова,**

а.ғ.д., проф. **З.Ж. Жаназарова,**

PhD докторы, проф. **Лим Че Ван**

(Оңтүстік Корея),

а.ғ.д., проф. **Н.П. Нарбут** (Ресей),

филол.ғ.д., проф. **И.А. Рау** (Германия),

а.ғ.д., проф. **Т.Ж. Қалдыбаева,**

с.ғ.д., проф. **С.В. Решетников**

(Белоруссия),

PhD докторы, проф. **Лоранс Тен**

(Франция),

с.ғ.д., проф. **А.И. Шалтыков,**

филол.ғ.д., проф. **Е.А. Харьковченко**

(Украина),

с.ғ.д., проф. **Н.П. Медведев** (Ресей),

с.ғ.д., профессор **Б.М. Торогелдиева**

(Қырғызстан),

с.ғ.д., доцент **А.Ж. Мұқажанова,**

с.ғ.д., доцент **Н.Б. Сейсен,**

Е.А. Жалмағанбетов (жауапты хатшы)

© Абай атындағы

Қазақ ұлттық педагогикалық
университеті, 2020

Қазақстан Республикасының мәдениет
және ақпарат министрлігінде 2009 жылы
мамырдың 8-де тіркелген №10107-Ж

Басуға 30.12.2020 қол қойылды.

Пішімі 60x84 1/8. Көлемі 38 е.б.т.

Таралымы 300 дана. Тапсырыс 497.

050010, Алматы қаласы,

Достық даңғылы, 13.

Абай атындағы ҚазҰПУ

Абай атындағы Қазақ ұлттық
педагогикалық университетінің
«Ұлағат» баспасы

М А З М Ү Н Ы
С О Д Е Р Ж А Н И Е
C O N T E N T

САЯСИ ҒЫЛЫМДАР ПРОБЛЕМАЛАРЫ
ПРОБЛЕМЫ ПОЛИТИЧЕСКОЙ НАУКИ
PROBLEMS OF POLITICAL SCIENCE

Baikushikova G., Apsattarova G. Development of relations between Kazakhstan and Uzbekistan at the present stage..... 9
Байқушикова Г., Апсаттарова Г. Развитие отношений между Казахстаном и Узбекистаном на современном этапе
Байқушикова Г., Апсаттарова Г. Қазіргі кезеңде Қазақстан мен Өзбекстан арасындағы қатынастардың дамуы

Славецкий В.Ю., Сатпаев А.К. Бекешев К.А. Современная международная политика в условиях пандемии 15
Славецкий В.Ю., Сатпаев А.К. Бекешев К.А. Пандемиядағы қазіргі халықаралық саясат
Slavetskiy V.Y., Satpayev A.K., Bekeschew K.O. Modern international policy in a pandemic

Төлен Ж.М., Бақытқызы А., Алишерова А.Б. Орталық Азия аймағындағы терроризм мен экстремизм мәселесі (Қазақстан мысалында)..... 20
Төлен Ж.М., Бақытқызы А., Алишерова А.Б. Проблема терроризма и экстремизма в Центральной Азии (на примере Казахстана)
Tolen Zh.M., Bakhytkyzy A., Alisherova A. B. The problem of terrorism and extremism in Central Asia (on the example of Kazakhstan)

Мұқажанова А.Ж., Даржибаев Е.Т. Саяси үдерістегі әлемдік харизматикалық көшбасшылар..... 30
Мұқажанова А.Ж., Даржибаев Е.Т. Мировые харизматичные лидеры в политическом процессе
Mukazhanova A.Zh., Darzhibayev Y.T. World charismatic leaders in the political process

Mamyrova S. Central Asia as a region of international politics... 35
Мамырова С. Центральная Азия как регион международной политики
Мамырова С. Орталық Азия халықаралық саясат субъектісі ретінде

Омирзакова Д.Д. Саяси мәдениеттің демократиялық жаңаруы 39
Омирзакова Д.Д. Демократическое возрождение политической культуры
Omirezakova D.D. Democratic revival of political culture

Ергобек Ш.К. Современная Россия: закономерности транзита 44
Ергобек Ш.К. Қазіргі Ресей: транзит заңдылықтары
Yergobek Sh.K. Modern russia: transit patterns

Казахский национальный
педагогический
университет имени Абая

ВЕСТНИК

Серия «Социологические и
политические науки»
№4(72), 2020

Выходит с 2001 года.
Периодичность – 4 номера в год

Главный редактор:
член-корр. НАН РК, д.филос.н., проф.
Р.Б. АБСАТТАРОВ

Зам. главного редактора:
д.полит.н., проф. **Г.О. Насимова**

Редакционная коллегия:
член-корр. НАН РК, д.с.н., проф.

З.К. Шаукенова,

д.с.н., проф. **Г.С. Абдирайымова,**

д.с.н., проф. **З.Ж. Жаназарова,**

д. PhD, проф. **Лим Че Ван**

(Южная Корея),

д.с.н., проф. **Н.П. Нарбут** (Россия),

д.филос.н., проф. **И.А. Рау** (Германия),

д.с.н., проф. **Т.Ж. Калдыбаева,**

д.п.н., проф. **С.В. Решетников**

(Белоруссия),

д. PhD, проф. **Лоранс Тен** (Франция),

д.полит.н., проф. **А.И. Шалтыков,**

д.филос.н., проф. **Е.А. Харьковщенко**

(Украина),

д.полит.н., проф. **Н.П. Медведев,**

(Россия),

д.п.н., профессор **Б.М. Торогелдиева**

(Кыргызстан),

д.полит.н., доцент **А.Ж. Мукажанова,**

д.полит.н., доцент **Н.Б. Сейсен**

Е.А. Жалмаганбетов (ответ. секретарь)

© Казахский национальный
педагогический университет
имени Абая, 2020

Зарегистрировано
в Министерстве культуры и информации
Республики Казахстан
8 мая 2009 г. №10107-Ж

Подписано в печать 30.12.2020.
Формат 60x84 1/8. Объем 38 уч.-изд.л.
Тираж 300 экз. Заказ 497.

050010, г. Алматы,
пр. Достык, 13. КазНПУ им. Абая

Издательство «Ұлағат»
Казахского национального
педагогического
университета имени Абая

ӘЛЕУМЕТТАНУДЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ
АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ СОЦИОЛОГИИ
TOPICAL ISSUES OF SOCIOLOGY

Алияров Е.К., Бабатаева А.А. Әлеуметтік қақтығыстардың мемлекеттік шешімдерге ықпалы (Қазақстандағы көпбалалы отбасылардың мәселесі негізінде)..... 49

Алияров Е.К., Бабатаева А.А. Влияние социальных конфликтов на решения государства (на основе проблемы многодетных семей в Казахстане)

Alyarov E.K., Babatayeva A.A. Impact of social conflicts on state decisions (based on the problem of large families in Kazakhstan)

Мырзабаев С.Е., Садырова М.С. Жасөспірімдердің суицидалды мінез-құлығының психоәлеуметтік факторлары: шетелдік зерттеулерге шолу..... 55

Мырзабаев С.Е., Садырова М.С. Психосоциальные факторы суицидального поведения подростков: обзор зарубежных исследований

Myrzabaev S.E., Sadyrova M.S. Psychosocial factors of suicidal behavior of adolescents: review of foreign studies

Шинтаева Ф.Е., Оразымбетова З.Ш. Тәуелсіз Қазақстанның халықты әлеуметтік қорғау жүйесінің эволюциялық өзгерісі 64

Шинтаева Ф.Е., Оразымбетова З.Ш. Эволюционное изменение системы социальной защиты населения независимого Казахстана

Shintaeva F.E., Orazymbetova Z.Sh. Evolutionary change in the social protection system of the population of independent Kazakhstan

ҚАЗАҚСТАН ЖӘНЕ ШЕТЕЛ ҒАЛЫМДАРЫНЫҢ
ОРТАҚ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУЛЕРІ
СОВМЕСТНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ УЧЕНЫХ
КАЗАХСТАНА И ЗАРУБЕЖЬЯ
JOINT RESEARCHES OF SCIENTISTS OF
KAZAKHSTAN AND ABROAD

Абсаттаров Р.Б., Рау И.А. Covid-19 и политика в 2020 году 72

Әбсаттаров Р.Б., Рау И.А. Covid-19 және 2020 жылғы саясат

Absattarov R.B., Rau I.A. Covid-19 and policy in 2020

ЖАС ҒАЛЫМДАР МІНБЕСІ
ТРИБУНА МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ
TRIBUNE OF YOUNG SCIENTISTS

Abiev E.M. Formation and modern trends in mediation development..... 89

Абиев Е.М. Становление и современные тенденции развития медитации

Абиев Е.М. Медитацияны дамытудың қалыптасуы мен қазіргі тенденциялары

Хамит А.Д. Әлеуметтік-тілдік ұстанымдарды зерттеудегі әлеуметтанулық теориялар..... 92

Хамит А.Д. Социологические теории в изучении социально-языковых позиций

Khamit A.D. Sociological theories in the study of socio-linguistic positions

**Kazakh national
pedagogical university after Abai**

BULLETIN

**Series of
«Sociological and Political sciences»
№4(72), 2020**

Periodicity – 4 numbers in a year
Publishing from 2001

Editor-in-Chief:
*member-correspondent of NSA of RK,
doctor of philosophical science, professor*
R.B. ABSATTAROV

Deputy Editor:
doctor of political science, professor
G.O. Nasimova

Editorial Board:
*member-correspondent of NSA of RK, doctor of
sociological science, professor*
Z.K. Shaukenova,
doctor of sociological science, professor
G.S. Abdirayimova,
doctor of sociological science, professor
Z.Zh. Zhanazarova,
doctor of sociological science, professor
T.Zh. Kaldybaeva,
doctor of political science, professor
A.I. Shaltykov,
doctor of political science, professor
Lim Chae Wan (South Korea),
doctor of sociological science, professor
N.P. Narbut (Russia),
doctor of philosophical science, professor
I.A. Rau (Germany),
doctor of political science, professor
S.V. Reshetnikov (Belarus),
doctor of sociological science, professor
Lourans Ten (France),
doctor of philosophical science, professor
Ye.A. Kharkovshchenko (Ukraine),
doctor of political science, professor
N.P. Medvedev (Russia),
doctor of political science, professor
B.M. Toregaldieva (Kyrgyzstan),
doctor of political science, associate professor
A.Zh. Mukazhanova,
doctor of political sciences, associate professor
N.B. Seisen
Y.A. Zhalmagambetov (executive Secretary)

© **Kazakh national pedagogical university
after Abai, 2020**

The journal is registered by the
Ministry of Culture and Information RK
8 May 2009. N10107 – Ж

Signed to print 30.12.2020 Format 60x84 1/8.
Volume 38 – ubl.literature. Edition 300 num.
Order 497.

050010, Almaty, Dostyk ave., 13.
KazNPU after Abai

Publishing house «Ulagat»
Kazakh National Pedagogical University after
Abai

Есбергенова Г.Б. Балалар үйінде тәрбие алушылар арасындағы девиантты мінез-құлық мәселелері бойынша теориялық тәсілдер мен тұжырымдамалық түсініктерді талдау **100**
Есбергенова Г.Б. Анализ теоретических подходов и концептуальных представлений по проблемам девиантного поведения среди воспитанников детских домов
Esbergenova G.B. Analysis of theoretical approaches and conceptual ideas on the problems of deviant behavior among children in orphanages

Шингалиева А.К., Симтиков Ж.Қ. Көп балалы отбасыларды әлеуметтік қолдау..... **107**
Шингалиева А.К., Симтиков Ж.Қ. Социальная поддержка многодетных семей
Shingaliyeva A.K., Simtikov Zh.K. Social support for large families

Дүйсенова И.С. Қоғамдық үрейдің әлеуметтік әрекет жағдайында пайда болуының негізгі себептері..... **112**
Дүйсенова И.С. Основные причины возникновения социальной тревоги в условиях социального действия
I.S. Duisenova The main causes of social anxiety in the context of social action

Жандосова Ә.М., Жандосова Ш.М., Нуров М.М. Екі Корея мемлекеттерінің бірігу жолындағы президенттерінің рөлі мен ұстанған саясаты..... **117**
Жандосова Ә.М., Жандосова Ш.М., Нуров М.М. Роль и политика президентов в объединении двух Корейских государств
Zhandossova A.M., Zhandossova Sh.M., Nurov M.M. Role and policies of presidents in the union of the two Korean states

Қазыбекова У.М., Избасарова А.М. Влияние мотивации персонала на повышение эффективности управления..... **125**
Қазыбекова У.М., Избасарова А.М. Персоналды ынталандырудың басқару тиімділігін арттыруға әсері
Kazybekova U.M., Izbasarova A.M. Influence of staff motivation on improving management efficiency

Қалдыбек С.Т., Шеденова Н.У., Каримова Ж.К. Әлеуметтік желілік медиа дискурсындағы әйелдер бейнелерінің конструкциялануы..... **133**
Қалдыбек С.Т., Шеденова Н.У., Каримова Ж.К. Конструирование образа женственности в дискурсе социальных медиа
Kaldybek S.T., Shedenova N.U., Karimova Zh.K. Construction of femininity images in social media discourse

Бақытжанова А.А., Иманбекова Б.И. Кәмелет жасына толмай жүкті болған қыздарда туындайтын әлеуметтік-психологиялық мәселелер..... **140**
Бақытжанова А.А., Иманбекова Б.И. Социально-психологические проблемы возникающие вследствие беременности несовершеннолетних девушек
Bakytzhanova A.A., Imanbekova B.I. Socio-psychological problems arising from the pregnancy of underage girls

Құтбанбаева И.Н. Қазақстан Республикасының қоғамдық-саяси өміріндегі жастар ұйымдарының рөлі.....	148
Құтбанбаева И.Н. Роль молодежных организаций в общественно-политической жизни Республики Казахстан	
Kutbanbayeva I.N. The role of youth organizations in the socio-political life of the republic of kazakhstan	
Шылмамбетов С.Т. Қазақстанда ХХ ғасырдың бірінші ширегіндегі мұсылмандық ағарту жүйесінің ұлттық саяси әрекетпен байланыстырылуы.....	154
Шылмамбетов С.Т. Связь системы мусульманского образования в Казахстане в первой четверти ХХ века с национальной политической деятельностью	
Shylmambetov S.T. The connection of the Muslim education system in Kazakhstan with the national political activity of the first quarter of the ХХ century	
Nyshanbayev N. Features of the new concept of Kazakhstan's foreign policy: theoretical analysis.....	164
Нышанбаев Н. Особенности новой концепции внешней политики Казахстана: теоретический анализ	
Нышанбаев Н. Қазақстанның жаңа сыртқы саяси бағытының тұжырымдамалық ерекшеліктері: теориялық анализ	
Панияз Т., Жанпейісова Қ.Д. Өңірлік саясаттың теориялық аспектілерін салыстырмалы талдау.....	169
Панияз Т., Жанпейісова Қ.Д. Сравнительный анализ теоретических аспектов региональной политики	
Paniyaz T., Zhanpeisova K.D. Comparative analysis of theoretical aspects of regional policy	
Слямова Э.С. Жоғары оқу орындарындағы зияткерлік капиталды бағалаудың теңгерімді көрсеткіштер жүйесі.....	175
Слямова Э.С. Сбалансированная система показателей оценки интеллектуального капитала в высших учебных заведениях	
Slyamova E.S. Balanced scorecard for evaluating intellectual capital in higher education institutions	
Нусипова А.У. Карантин ақпараттық қауіпсіздікке қалай әсер етті: саясаттанулық талдау.....	180
Нусипова А.У. Как карантин повлиял на информационную безопасность: политологический анализ	
Nussipova A.U. How quarantine affected information security: a political analysis	
Шнарбекова М.К., Мамытқанов Д.Қ. Жас мамандардың Қазақстанның еңбек нарығында кәсіби.....	185
Шнарбекова М.К., Мамытқанов Д.Қ. Профессиональные устремления молодых специалистов на рынке труда Казахстана	
Shnarbekova M.K., Mamytkhanov D.K. Professional aspirations of young specialists in the labor market of Kazakhstan	
Yerbossynov T., Absattarov G.R. Influence of USA-Russia relations on Kazakhstan: academic community evidence.....	192
Ербосынов Т., Абсаттаров Г. Р. Влияние Американо-Российских отношений на Казахстан: свидетельства академического сообщества	
Ербосынов Т., Абсаттаров Г.Р. АҚШ-Ресей қатынастарының Қазақстанға әсері: академиялық қоғамдастықтың куәлігі	

Жалмагамбетов Е.А. Ұлы Отан соғысынан кейінгі жылдардағы шаруалардың әлеуметтік стратификациясы.....	197
Жалмагамбетов Е.А. Социальное стратификация крестьян после Великой Отечественной войны	
Zhalmagambetov Y.A. Social stratification of peasants after the Great Patriotic war	

Оспан Б.Ш. Мемлекеттік басқарудағы саяси PR-дің рөлі.....	201
Оспан Б.Ш. Роль политического PR в государственном управлении	
Osphan B.Sh. The role of PR in governments administration	

**ОҚЫТУШЫЛАРҒА КӨМЕК
В ПОМОЩЬ ПРЕПОДАВАТЕЛЮ
FOR THE AID TO THE TEACHER**

Shormanbayeva D.G, Ivlyeva Y.N., Khmel'nitskaya O.M., Seydinova M.A. Role of the “Rukhani Zhangyru” program in modernizing new type of youth consciousness in the context of social and cultural transformation of Kazakhstan society.....	206
Шорманбаева Д.Г., Ивлева Е.Н., Хмельницкая О.М., Сейдинова М.А. Роль программы «Рухани жаңғыру» в модернизации нового типа сознания молодежи в условиях социокультурной трансформации казахстанского общества..	
Шорманбаева Д.Г., Ивлева Е.Н., Хмельницкая О.М., Сейдинова М.А. Қазақстандық қоғамның әлеуметтік-мәдени трансформациясалау жағдайындағы жастар санасының жаңа түрін модернизациялаудағы «Рухани Жағыры» бағдарламасының рөлі.....	

Хамзеева Б., Баракбаева Т.А. Миф пен аңыз парадигмаларын салыстырмалы талдау.....	212
Хамзеева Б., Баракбаева Т.А. Сравнительный анализ парадигмы мифа и легенды	
Hamzeeva B., Barakbayeva T.A. Comparative analysis of the paradigms of myth and legend	

Сарсембаев Р.М., Рысбекова Ш.С., Багашаров К., Есболова М. Дискурс о политических и социокультурных факторах исламофобии.....	219
Сарсембаев Р.М., Рысбекова Ш.С., Багашаров К., Есболова М. Исламофобияның саяси және әлеуметтік-мәдени факторлары туралы дискурс	
Sarsembaev R.M., Rysbekova Sh.S., Bagasharov G., Esbolova M. Discourse on political and socio-cultural factors of islamophobia	

**МЕРЕЙТОЙ
ЮБИЛЕЙ
ANNIVERSARY**

Балықбаев Т.О. Р.Б. Әбсаттаров - мерейтойы 80 жас.....	232
Кошанов А.К. Пионер казахстанской политологии.....	233
Алияров Е.К. Аға, ұстаз, әріптес.....	234
Кшибеков Д.К. Известный ученый и замечательный человек	238
Кирабаев С.С. Саясаттану ғылымының бетке ұстары.....	244
Сейтешев А.П. Учёный. педагог. Личность.....	247
Кошанов А.К. У истоков казахстанской политологии.....	251
Баймуратов У.Б. В передовых рядах казахстанской политологии.....	253
Көмеков Б.Е. Айтулы саясаттанушы ғалым.....	255
Есім Ғ.Е. Өмірі - өнеге, өнегесі – өмір.....	257
Қабылдинов З.Е. Білім мен ғылымның нұрын сепкен!.....	262

Құсайынов А.К. Кемел ғалым, дара тұлға.....	264
Толеубекова Б.Х. Жизнь, посвященная поиску истины.....	266
Журсимбаев С. Сыр бойының мақтанышы.....	267
Шалтыков А. Феномен Абсаттарова.....	269
Сейсен Н.Б. О моем учителе и наставнике.....	275
Әбдікерова Г.О. Тұлға.....	278
Алтаев А.Ш. Великий ученый, мудрый наставник, творческая личность.....	280
Ким Г.Н. Гордость казахстанской науки.....	282
Кан Г.В. Ученый, наставник, организатор политической науки Республики Казахстан.....	284
Абишев М.А. Видный ученый и педагог.....	285
Мауленов К.С. Достойный продолжатель казахстанской политическо-философской школы.....	286
Нарбаев Б. Ұстаз, ғалым, қайраткер.....	289
Малиновский В.А. Истинный педагог и ученый.....	291
Тоқашбаев М. Жаһанданудың ұлттық жауынгері Раушанбек Әбсаттаров туралы сыр.....	293
Жусупова А.Д. Өмір жолы мен қызметі жастарға үлгі болып отырған ұлағатты ұстаз, танымал ғалым.....	296
Набиев В.Г. Слово об ученом, учителе и наставнике.....	298
Жұмағұлов М.О. Жарқын тұлға.....	300
Муханова Г.Б. Мой наставник - мой кумир.....	302
Қуанышбаева Ж.Ж. Ұстаз ұлағаты.....	304
Абеуова Ш.Қ. Білімі санат болған ғалым.....	306
Конверский А.Е., Харьковченко Е.А. Слово о юбиляре.....	307
Авторлар туралы мәлімет	309
Сведения об авторах	311
Information about the authors	313

¹Білім және ғылым саласындағы қадағалау және аттестаттау Комитеті (БҒСҚАК) 2003 жылғы 26 маусымдағы №433-3 ж. бұйрығының негізінде Абай атындағы ҚазҰПУ-дың «Хабаршы» журналы «Әлеуметтану және саяси ғылымдар» сериясын саяси және әлеуметтанулық ғылымдар бойынша (23.00.00; 22.00.00 мамандықтары) диссертациялардың негізгі ғылыми нәтижелерін жариялайтын басылымдар тізбесіне енгізілгені туралы хабарлайды.

²На основании приказа Комитета по надзору и аттестации в сфере образования и науки (КНАСОН) №433-3 ж. от 26 июня 2003 г. Вестник КазНПУ имени Абая, серия «Социологические и политические науки» внесен в перечень изданий для публикации основных научных результатов диссертаций по политическим и социологическим наукам (специальность 23.00.00; 22.00.00).